

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek póstaútvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 filléért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

H I R D E T É S E K
Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
készenlért 12 fill., többszörért 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetéseknek
100 szög 2 kor. 60 fill., azontul minden szög 2
fillérvél számítatik.
A nyilttérben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk közöltetéseben levő hirdető-írók, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
— vasárnap reggel. —

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

Hirdetmény!

Miután az 1894 évi XII. t. c. 51 és 52 §-ai a szerbtövis (Xanthum spinosum) irtását büntetés terhével kötelezőleg elrendelik, — felhívom Léva város összes birtokosait, hogy a birtokainkon s illetve általuk fentartott utakon burjánzó szerbtövis jelen hirdetmény közzétételétől számított 60 nap alatt a növény virágzása idején okvetlenül irtás ki.

Figyelmeztetnek a birtokosok arra, hogy a ki ezen irtást elmulasztaná, kihágást követ el s az 1894 évi XII. t. c. 95 §-ának (1.) pontjában foglalt szigorú rendelkezés szerint — 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Kelt Léván, 1907. évi június hó 22-én.

Bodogh Lajos
polgármester.

II.

Hirdetmény!

Az 1907 évre szerkesztett III. osztályú ker. adó kivetési lajstrom az aranyosmaróti m. kir. pénzügyigazgatóság által érvényesítési záradékkal ellátva megküldetett, — minélfogva közhírré tesztem, hogy az előbb hivatkozott kivetési lajstrom Léva város adóhivatalának 9 sz. helyiségében folyó évi július hó 1-től 8 napi közszemlélésre lesz kitéve, mely alkalommal figyelmeztetem az adófizető közönséget, hogy:

a) azon adózók, kik a kivetési lajstromban tárgyalat adóval már előbből megváltak róva, a lajstrom közzétételét követő 15 nap alatt,

b) azon adózók pedig, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval ez évben első ízben rovatk meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt közigazgatási bizottsághoz intézett felszólalásait a közszemlélési eljárásnál előterjesztetik, fellebbezésüket a m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyújthatják.

A városi adóhivatal.

Kelt Léván, 1907. évi június hó 28-án.

Komzsik Lajos
adóhiv. főnök.

TÁRCSA.

A menyasszony

Pátlyolt tűztek fekete hajába
Es narancsvirágokból koszorut,
Kis kezébe lilomot tettek
Puha, fehér nyoszolyát vetettek
Es sóhajta fájót szomorut
Ráfektette őt a ravatalra
Egy jó asszony
Hogy álmodják örök boldogságról
A menyasszony.

Leányom édes! — sikolt föl az anyja
Szeretett testvér! — zokog kis huga
Arám! — ébresztgeti egy halavány férfi
Es az egész gyásznap búsan siratja
De mind e sok panaszt a halott nem érti
Hisz könyörtelenül némán mosolyog,
Csak két jajszó hallszik át a másvilágra
Amiket valaki vergődve susog:
Imádtott kedvesem!
S ettől fölrebben a sötét pillák árnya
Két megtört leányszem búcsúzó sugara
Rámerevül valaki arcára
Hűszerelemesen
Mintha megintné szelíden kérlelné
Jöjj! kövess engem! . . .

Zalay Maa.

Az eleven eszű biró.

Írta: Kardos János.

Nincsen tál csördülés nélkül! Bizony nincsen. Kivált ha az emberfia kofa, pap-cselédje, özvegyasszony, muzikus vagy vályogvető cigány. Vagyis olyanféle, a ki bőven ráér szóval élni. És ráér törvénybe szaladgálni, bírót busítani. Ökelmék rá érnek. Koptatják is fölösen a törvényház küszöbét a adják bőségesen a módot a

Az áthelyezés és a tisztviselők.

Barsvármegye székhelyének áthelyezése iránt megindult mozgalom, a melynek zászlaját a vármegye jó háromnegyed-résznének érdekeltsege lobogtatja, kétség kívül az állami és közigazgatási hivatalnoki kar eventuais érdekeit is érinti. A tisztviselők helyzete immár tul van az elméleti viták keretén s lehetetlen csalódnunk azon meggyőződésünkben, hogy a tisztviselőknek is régi vágyuk, régi óhajtuk, hogy Barsvármegyének székhelye Aranyosmarótról Lévára helyeztessék át s a székhelylyel együtt maguk és családjuk Lévára költözessenek, hol minden előfeltétel megvan arra nézve, hogy a tisztviselő maga és családja megélhetését, gyermekeinek neveltetését kellő módon és a viszonyokhoz mérten aránylag eléggé olcsón biztosíthassa.

A halva született békepárt pamfletjében romboló hatást tulajdonít az áthelyezésnek a tisztviselőkre anyagi és társadalmi viszonyaik tekintetében. Nehogy ez a minden alapelkül pusztá felfuvalkodottságra visszavezethető vád átmenjen a közvéleménybe, nem lehet szó nélkül hagynunk, éppen a tisztviselő karnak, az intelligencia gerinczének érdekeit; mert hiszen a megyei párt akciójának megindításában minden esetre a tisztviselők érdekeire is tekintettel volt s ez is egyik oka annak, hogy még elszántabban, még szilárdabban kitaratson abban a küzdelemben, a melynek más eredménye nem lehet, mint a székhelynek Lévára való áthelyezése.

A köztudatban él az a kifejecesedett világnézet, hogy a tisztviselők nem szívesen pályáznak Aranyosmarótra s ha csak lehet szabadulnak is onnan. Ha valamely tisztviselőt Aranyosmarótra helyeznek, az azt büntetésnek tartja. És tényleg az ország bármely részéről

birónak, mondja meg hát: hol az igazság? Száz ember mondja, ezer is, hogy hisz ez csak könnyű mesterség. Ott a törvény, kész a kaptala. Az ám! Csak hogy kevés a kaptala, mert az „eset“ nagyon bolond néha és nincs az a törvénytudó, a ki el tudná képzelni a millió külföldi szintű szálakból szőtt tarka értelmetlenséget, a mit az élet az emberek apró botlásaiából szövöget. Szövi, szövi és garmadába önti a törvénytudó elé. Voltaképpen pedig a kis emberek apró patvarkodásában kevés a valóságos gonoszság. Csak sok a sallangja. Ravaszság, hetykeség, csintalanság, negédeség, léhaság, nembánomság, szórakozottság és sok-sok ezer mindenféle csalafintaság. Egy marékra való buza, elkeverve egy zsáknyi polyva, konkoly s egyéb gaz közé. A zsákokat kiöntik a biró elé: „No, biró, szemeld ki a buzát a gaz közül, ha tudod.“ Biz itt nem sokat segít a törvénytudomány. Az eleven eszű falusi biró nem is a törvény sűrű rostáján szemezi ki a tuzát, hanem az elmésségével.

Ilyen eleven eszű biró volt annak idején néhai Fazekas Nagy András uram. Tiszavessény községben hordozta holtanapjáig a birói pálcát és emberséggel hordozta. A mint mindjárt ki is világlik.

Aratás idején csendes a falu. A ki ép-kézláb ember, az mind kint a határban. Otthon csak az apró gyerek, elesett öreg vagy halálra vált beteg marad. Meg a házörző komondor. Biróra, nótáriusra ilyenkor semmi szükség. Tölen a szántó-vevőn,

jöjjön is oda, az ott található viszonyok között, mint valami töredező oszlop elszigetelve érzi magát, hol valóságos művészettel kell kitalálnia, mint lehet egyik-napról a másikra megélni, Aranyosmarót társadalmi és közgazdasági fejlődése olyan, hogy benne az életet csak mesterséges injekciókkal képesek fenntartani ideig óráig azok, a kik saját egyéni, önző érdekeiknél fogva a székhelynek ott tartása mellett kardoskodnak.

A tisztviselő nem találja meg Aranyosmaróton otthonát. Megélhetése, lakása, dacára annak, hogy az aranyosmaróti viszonyoknál a lévai járás bármelyik községe is különb, teljesen fel-emésztí fizetését. A lakási viszonyok, tessék a helyszínén meggyőződni, a tisztviselők megzsarolására vannak berendezve. Alig van tisztviselő, ki az államtól nyert lakáspénzére rá ne fizetne. Volt módunkban pár hét előtt olvasni a tisztviselőknél e tárgyhoz a kormányhoz intézett panaszához mellékelte kimutatását s bizony mondjuk, ha soha sem indítottunk volna mozgalmat a székhelynek Lévára leerdő áthelyezése iránt, a feltámadt lelkiismeret a tisztviselők érdekében is erre kényszerített volna. De az még hagyján, ha legalább tisztességes lakást kaphatna a tisztviselő drága pénzért. A lakások minden kritikát nélkülöznek. Sőt még a tisztviselő telep is úgy néz ki, mint egy elkopott, rongyos, szoknyára akasztott sallang.

Nem különbek a piaci viszonyok sem. Aranyosmaróton pénzért sem lehet élelmiszereket kapni. Néha-néha, hetenként egyszer a lévai kofák lepik meg a piacot s a ki ekkor nem szerzi be egész hétre szükségletét, annak egész héten nincs mit enni. A vagy cáfolják meg, ha tudják azon személyesen tapasztalt észleletüket, hogy a hust a a maróti tisztviselők Hízéről és más szomszéd községekből hozatják hajnal-

ig nyáron a pennás emberen a heverés sora. Élnek is ez alkalommal. A nagy tanács-terem árnyékosított ablakai mögött folyik a tréfákozás, pipaszó, gyenge savanyu bor mellett. Hárman vannak. Fazekas Nagy András uram, a biró, a nótárius, meg a tiszteletes ur fia, a jurátus. A diák bőven eresztí a szót.

Azokban faluhosszat megvarkannak a komondorok, a községháza tájékán siető lépések dobaja hallik. Belép a kisbiró és jelenti:

— Biró uram, a Sipka Vendel.
— No, mit akar?
— Nem tom.

Kimegy a biró. Az ajtóban várja Sipka Vendel. Jókora nyult barna legény, hajadon fővel. A fején repedt a bőr, a seb mélyéből vér szivárog s cseppekben hullva mocskítja a pitykés lajbit, meg a fodros patyolat inget. A szemé zavaros, a hangja akadozik.

— No, mi baj, Vendel fiam? — kérdi a biró.

— Panaszom van, biró uram. Megverték.
— Hm! Aztán ki bántott, öcsém?
— Czeglédi kupeczek. Hárman voltak, birtak velem. A'ig egy irgalmas kiáltásra lehetnek még csak a falutól. Küldje utánuk a lovas pandurt, oszt tegyen igazságot. Látja, hogy beszakajtották a fejem.

— Látom, Vendel, látom. Csak azt mord meg még hé, hol esett ez a baj?

— Hm? Hát a Mitetszikenél!

— Kisbiró! Vidd ezt az embert a kóterba, csukd le, — mondta a biró nagy szigoruan.

ban a cselédekkel, mert Maróton azt sem lehet kapni.

Hogy élmezés tekintetében mily drágaság uralkodik Aranyosmaróton, az nem szorul bizonyításra. Azt nagyon érzik az ott rekedt tisztviselők, kik drága pénzen sem kapnak semmit.

De egyáltalán nem beszélhetünk a tisztviselők gyermekeinek neveltetéséről. A minden kivánalmat kielégítő állami elemi iskola elvégzése után a tisztviselő nem tudja tovább iskoláztatni gyermekeit, mert mint a fennebbiekből kiténik, fizetése alig elég a megélhetésre, gyermekeiér, idegen helyen kosztpénzt fizetni nem képes. Így korhad el a magyar középosztály, a mely pedig a magyar társadalomnak a legtöbb intelligens tagját adja.

Látjuk, miként iparkodik a gyermekek tisztviselő Aranyosmarótról menekülni. Sehol annyi változás nem történik az állami tisztviselői karban, mint éppen Aranyosmaróton.

Nem lehet tehát a tisztviselőknél semmiféle érdekközösségük Ar. maróttal.

Annál kevésbbé beszélhetünk társadalmi életéről, mert Aranyosmaróton a társadalmat maguk a tisztviselők képezik, a kiktől, ha eltekintünk, Aranyosmarót nem különbözik a körülötte fekvő tót faluktól, a melynek nivóját felemelni hosszú idők óta nem volt képes semmiféle mesterséges gondozás, a mely az oda helyezett tisztviselőnek semmiféle segítségére nincs, a mely — vezetőitől elvadiuva — tul becsüli magát és utópiákat hajszol!

A tisztviselők helyzetét a körülmények miatt ezen a helyen javítani képtelenség. A több mint százados korhadás megszüntetni nem lehet másként, mintha az egész hivatali kart áthelyezzük a székhelylyel együtt Lévára, hol mindazt megtalálja, a mivel anyagi és társadalmi szükségleteit kielégítheti.

A legénynek tátva maradt a szemé-szája a nagy csudálkozástól s hányaveti hangon kezdett beszélni.

— De hát, biró uram nem érti, a mit mondok? Hászén engem vertek agyon . . . nézze, hógv folyik a vérem, én vagyok a panaszos! Ne kunirozzon engem. Hogy még én az áristomba?

— Nagyon is tudom, értem a szavadat, fiam, Vendel. Hát csak ne bozz ki a sodromból, hanem befele a kóterbe de szaporán.

De már erre Sipka Vendel előntötte a mérég. Összeszorította az öklét, a szemé verbe borult.

— Ejnye, azt a . . . s csak úgy ontotta a csuf káromló szót.

Ellenben Fazekas Nagy András uram nagy nyugalommal közelebb lépett a legényhez, kihuzta magát egész öles hosszúra; a következő perczben a biró uram széles tenyere nagyot csattant Sipka Vendel ábrázatján. Aztán odaszólt a kisbiróhoz!

— Verd vasba s úgy lökd a kóterba. Holnap reggel kieresztheted.

S úgy lön. Sipka Vendel vasra verődött s becsukódott a kóterba.

András uram pedig mérheterlen nyugalommal lépkedett vissza a tanácssterembe. Elvégezte a dolgát hát punktum.

De nem így a társaság másik két tagja. Furcsának találák ezt az igazságszolgáltatást. Különösen a diák csóválta a fejét.

— Aztán azt hiszi, biró uram, hogy jól van ez így? — veti föl a jurátus a kérdést.

— Hogyne hinném; nagyon jól van

A gyermek engedelmisségéről.

Számtalanszor napszínre vetődik ama közismert, de keserű panasz, hogy a gyermekek javarésze engedetlen.

A szóban forgó és hasonló panaszok hallatára rendszerint azon okok után kutatunk, melyek mintegy metelyező-ragályok hatással vannak az engedelmisségre s melyek végeredménykép az engedelmisség ellenkezőjét: az engedetlenség csíráját szülik.

De hát hol, illetve miben kell keresnünk az engedetlenség szülőit, esetleg okait?

Efelett nem is kell hosszadalmasan gondolkoznunk, mert az, aki teljesen tisztában van a gyermek úgy a testi, mint pedig a szellemi tulajdonságaival, rövidesen erre a következtetésre jut, hogy az engedetlenség legnagyobb %-a a ferde, hiányos nevelés következményeiből fakadt ki.

Épp ezért nemcsak kívánatos, hanem szükségképen is, hogy minden egyes szülő-nevelő teljesen magáévá tegye ugy az engedelmisséget, mint pedig az engedetlenséget mibenlétének a tanulmányozását.

Tudnia kell, hogy az engedelmisség a lélek egyik normális jelensége, az engedetlenség pedig a lelki hiba, avagy rendellenesség.

A szorosabb értelemben vett engedelmisség nem egyéb, mint valamely egyén akaratának alárendelése egy más egyén akaratának. Hogyha tehát a gyermek a maga akaratát egy más egyén akaratának alárendeli, akkor engedelmeskedik; ha pedig a gyermek akaratát egy más egyén akaratának ellenszegül; beáll az engedetlenség.

Bebizonyított tény, hogy az engedelmisség a gyermek nevelésének egyik legnagyobb tényezője. Enélkül nincs nevelés. Mert a nevelés alapja és kezdő foka, valamint vezetője: az engedelmisség. Az engedelmisség kezdetben a jó példán, a suggesztión és a rendszeres szoktatáson épül. A példa bizonyos cselekedetek, miveleték elvégzésére ösztökéli s bírja a gyermeket; a suggesztió által a gyermeket szándékosan bírjuk egyes cselekedetek keresztülvitelére, illetve elvégzésére; a szoktatás a gyermek akaratának oly irányba terelése, melyből kifolyólag a gyermek bizonyos cselekedeteket gyakorol be s azokat alkalomadtán hiven teljesíti.

Az engedelmisség későbbi vezetői: a rendszeres utasítások s a határozott parancsok.

Kezdet-kezdétén az utasítás és a parancs sokkal sivarabb és üresebb a gyermekre nézve, mint a jó példa. Miért? Azért, mert a példa főleg az érzékekre, az utasítás és a parancs kizárólag az értelemre hat. A köztapasztalat még azt is bizonyítja, hogy a rossz példa nagyobb vonzóerőt gyakorol

Miért ne volna jól? — felelt megütközve András uram.

— No, no! Tudja, én mégis megkerítetttem volna a kupeczeket is.

— Minek! Semmi szükség rája. Ez az igazság. — És jóízűt nevetett András uram.

— Hiszen bíró uram tudja a dolgát legjobban, de lássa mi nem így tanultuk a kriminálíst az univerzitáson, — mondta a jurátus meggyőződéssel.

András uram megkomolyodott, Arczára kiült a magyar józanság. Sainte ihlettel tett tanúságot a hosszú tapasztalás után szerzett igazságérzetéről.

— Értsen meg, öcsém, — magyarázta ki magát. Nem esett a Vendelen, de semmi igazságtalanság. Mert lássa folyik az aratás. Hát becsületes ember az, aki most nem a tarlót járja, hanem a korcsmában devernyál? Ugy-e, nem? Hát azt elhiszi, öcsém, ennek a gézenguszak, hogy a czeplédi kupeczok csak azért tértek be Vezsenybe, hogy Sipka Vendelennek betörjék a fejét? A kupecz jámbor ember, kivált idegenben. Dehogy bántották! Ő kötött beéjük. Hát ha ellátták a baját, jól tették. Végezetre pedig ennek a vásott gyerekek özvegy asszony az anyja. A korhely most is a szegény asszonynyal huzatja az igát. Hát azt skarom, hogy a Vendel holnap reggel beálljon a búzába...

És másnap, mikor a hajnali napsugár összelelekezett a hullámos kalászkok aranyával, Sipka Vendel versenyt dalolt a pacsi-
tával, hullott előtte a széles rend s bűnbánó mosoly suhant el az arcán, mikor Fezekas András előtt tisztességgel megemelte a kalapját.

(Folyt. köv.)

a gyermekre, mint a jó példa. Annál fogva kívánatos, hogy minden egyes példa, melyet a gyermek előtt alkalmazzunk, mindenkoron körültekintő s teljesen kifogástalan legyen. Mert minden példa, melyet a fejlődő gyermek érzékel, kiitörülhetlen nyomokat hagy annak lelkében.

Számtalanszor tapasztaljuk, hogy egy-némely gyermek felette sok ferde szokásban leledzik. A gyermeknek rendszerint kedvesek a maga szokásai, miket elhagyni nem igen akar.

A gyermek helytelen szokásainak gyökeres orvoslására egyes-egyedül csak az engedelmisségre való szoktatás ajánlható. Ha a gyermek nevelésénél ezt látjuk, hogy a kis gyermek egyik-másik ferde szokásához csökönyösen ragaszkodik s elhagyni nem akarja, az esetben ne illessük őt durva és nyers kifejezésekkel, hanem a vele való bánásmód teljesen gyöngéd és bizalomkeltő legyen.

Vagy pedig, ha a szép szó nem használ, az esetben egyébhez kell folyamodnunk. Így pl. valami kedveskedő — neki tetsző ajándékkal ösztökéljük őt ennek elhagyására.

Természetes, mindig utat-módot kell keresnünk arra, hogy az ebbeli eljárásunk mindenkoron biztos és rendületlen célhoz vezessen. Ily alkalommal ügyeljünk a vérmérsékletünk egyensúlyára: a türelemre, mert a türelem a nevelés egyik talpköve.

Az engedelmisségre való szoktatásnál nem szabad a gyermek akaratát teljes erőszakkal elmozdítani. Mert a nyílt erőszakoskodás gáncoskodik a gyermek szabadságában s egytuttal gyöngíti a gyermek akaratát is. A szülőnek úgy kell nevelni a gyermeket, hogy az akarat fokoként erősödjék, de az erősödés jótékony hatással legyen az engedelmisségre is.

Az előbbieken említettem, hogy az engedetlenség lelki hiba, avagy rendellenesség. Ennélfogva a szülőnek — nevelőnek mindenkoron ismernie kell azon gyógy-szereket, melyek az engedetlenség orvoslására a legalkalmasabbak.

Az engedelmisségre való szoktatásnál nem lehet, de nem is szabad minden egyes gyermeket egyöntetű szabályok köteleibe szorítani. Különbséget kell tennünk: a normális és az abnormalis gyermek között; valamint tekintetbe kell vennünk a gyermek korát, vérmérsékletét és nemét is. A gyengétehetségű (debilis) gyermek akaratereje is gyenge, s így mindenkor aláveti magát a nálánál magasabb akaratnak. A debilis gyermeket csakis gyöngéd — szelid bánásmóddal serkenthetjük, kellő engedelmisségre.

Másképp áll azonban a dolog a gyengeelméjű (inbecil) gyermeknél. Az inbecil gyermek engedetlen — makacs — erőszakos s így a gyöngéd bánásmód nem elegendő arra, hogy őt az engedetlenség ösvényéről letereljük és az engedelmisség utjain való járásra kényszerítsük. Eanél csakis kellő szigor alkalmazása vezethet célunkhoz.

Az indulatos gyermeknél a nyugodt hangu elbánással sokkal többre mehetünk, mint bármelyes rideg bánásmóddal.

A lányok általában engedelmesebbek mint a fiúk. Miért? Azért mert a lányok akaratereje gyengébb, mint a fiuké.

Hogy az engedelmisségre való szoktatásnál követett eljárásunkat mindenkoron kellő siker koronázza, szükséges, hogy az elhangzottakon kívül még a következőket szinleljük meg.

Minden utasításunk, parancsunk világos, rövid s egyszerű legyen.

A parancsok és az utasítások osztogatásánál ott örködjék a következetesség és a komolyság.

Hogyha valamelyes parancsot, avagy utasítást már kiadtunk a gyermeknek, azt sohse szabad minden látható eredmény nélkül visszavonnunk, mert ugy a parancsok, mint pedig az utasítások visszavonása szüli az engedetlenséget.

Bebizonyított tény, hogy a gyermek az atyának inkább és szivesebben engedelmeskedik mint az anyának. S vajjon miért? A felelet egyszerű. Az anya rendszerint nagyon sok parancsot, utasítást szeret osztogatni; utasításaiban következtelen; a kiadott parancsainak javarészt teljes megnyugvással visszavonja s ez hatványozza a már meglévő engedetlenséget.

Hogy tehát az engedetlenség ilyenenté-
kép ne gyarapodjék, arra kell törekednünk, hogy a gyermekek a kiadott parancsainkat mindenkoron s feltétlenül teljesítsék.

Végezetül megjegyzem, hogy minden parancs, utasítás egyes-egyedül a gyermek egyéniségéhez legyen szabva s ne ismétlődjék felette gyakran, mert különben alkalmazva teljesen ellenkezők a gyermek természetével.

Körmöcbánya 1907. jun. 18.

Szabolovszky István.

Különfélék.

— **Tanítók eskütétele.** Folyó hó 24-én délelőtt 11 órakor hatvan egynehány lévai járási felekezeti és községi tanító jelent meg a lévai városi háza dísztermében, hogy az új tanítói törvény által előírt esküt — mint akik államsegélyt vesznek igénybe — a kir. tanfelügyelő előtt letegyék. dr. Hámos Péter kir. tanfelügyelő előzőleg kifejtette az egybegyűlteket előtt az aktus fontosságát, amely által most már ők is köztisztviselőkké lesznek, figyelmeztette a tanítókat az ebből eredő köteleosségekre, de egytuttal azon fontos jogokra is, melyek által nemcsak a tanító magasabb fizetése biztosítottatik, de egytuttal függetlensége, nemzeti hivatásának teljesítésében és a jogvédelem, az államhatalom részéről. Ünneplés, magasatos volt a jelenet, midőn a remzeti kultúra ennyi lelkes munkása, kezét szívére téve esküt tett arra, hogy a rábízott gyermekereget a magyar haza szeretetében fogja nevelni. Az eskü után az egyes felekezetek képviselői fejezték ki lelkes hozzájárulásukat a törvény szelleméhez és kitűzött céljához, majd a kir. tanfelügyelő adott utbaigazítást a tanítóknak a követendő eljárásra az államsegély kérését illetőleg, ezután pedig aláírták az eskü szövegét tartalmazó lapokat, melyeket minden tanító két példányban állított ki, s ezek az államsegély igénybevehetőségre okmányul szolgálnak. Az esküt tett tanítók, és a nevelésügyi számos barátja egytuttal ebédelték Demjén Jenő vendéglőjében, ahol a jelenvölő kir. tanfelügyelő, mint a tanítók szives barátja és mindennemű érdekeik előmozdítója sok óráciban részeseült.

— **Záróünnepély a záróban.** Az irtalmas nővérek intézetében f. hó 24-én d. u. 4 órakor kezdődött a záró-és torna-ünnepély. Éveken át tapasztalt kitűnő sikeréhez képest az ünnepély most is rendkívüli látogatottságnak örvendett, az ünnepélyekre szánt terem a közönségnek csak egy részét fogadhatta be. A megnyitó után, melyet 2 zongorán Kern Margit, Habwirth Erzsébet, Rohonyi Csesa és Riedl Anna, játszókat kiváló technikai ügyességgel, egy gyönyörű éneket hallottunk 3 leányhangra alkalmazva. *Itt a tavasz* címen. A pompás készséggel előadott remek darab csakugyan a tavasz minden bübáját egyesítette magában. Ezután két zongorajáték és egy ügyes szavalt következett, majd négyeskar; ezt is zongorakísérettel nékül énekeltek a növendékek rendkívüli szabotassággal. Az ezután következő szép zenei előadások és szavaltokból kiemeljük a következőket: *Freeska* Aranka monológot mondott *Mariska színháza* ment címmel. A hallgató közönséget valóságos elragadta a biztos fellépés, élhető előadás, s a darabba betoldott énekek gyönyörű kifejezése. Igen szép volt a *Czinka Panna* melodráma is, melynek szövegét *Mácsánsszky* Lujza szavaltá nagyon széper, átértett, lelkes előadással; zongorán *Mészáros Olga*, cimbalmon *Guggenberger* Mária kísérték avatott kezekkel. Még egy bájos szerenádát hallottunk 2 zongorán, ezután 3 szólóban remek magyar népdalokat énekeltek az énekar. Az ünnepély újra beigazolta, hogy a növendékek kitűnő vezetésben részesülnek, ami kitűnik a szabotasz zenei játékból, a szavaltok értelmes sőt kifogástalan előadásából, a minden téren való biztos, tudatos fellépésből, és különösen abból a *lelkesez hazafias szellem*ből, amely az intézet minden részéből lelkesítő módon árad felénk. — Az ünnepély után a tornaudvaron keccses, szíves felvonulásokat, fűzereket, és szab. gyakorlatokat mutattak be.

— **Iparos és kereskedő tanoncziskolai tanítóválasztások.** F. hó 23-én dr. Hámos Péter kir. tanfelügyelő elnöksége alatt az iparos- és kereskedő tanoncziskolák felügyelő bizottsága által 3 évre való megbízatással a következő tanerők választottak meg: az ipariskola igazgatójává *Ghimesy* János tanító, kire az ipari számvetés tanítása is bízott, *Jaross* Ferenc a rajzpótlások oktatására, *Freeska* István az előkészítő osztály vezetésével bízott meg, *Svarba* Endra az olvasmányok kezelése, *Bányai* Ferenc a fogalmazás, könyvvitel és váltóisme tanításával, a rajzolás tanításával pedig *Pazár* Zoltán és *Sós* Simon bíztattak meg. Az elnöki kir. tanfelügyelő sajnálattal konstatálta, hogy *Jaross* Ferenc az intézet igazgatóvájáról sokoldalú elfoglaltságára való tekintettel kénytelen visszalépni. A felügyelő bizottság az ügybuzgó igazgatónak, ugyszintén az iparos és kereskedő tanoncziskola egész tantestületének a lefolyt években elért különös szép eredményért jegyzőnyvi köszönetet szavazott. Különös dicséretben részesült a szintén lelépő *Sárhegyi* János, ki az ipariskolánál már 21 éve működik s nagy része volt benne, hogy az előkészítő osztályba lépő főképp tót fiúk oly szépen beszélik a szép magyar nyelvet. A kereskedő tanoncziskola tantestülete a régi jó kipróbált erőkből a következőképp állítottatott össze: *Kriek* Jenő igazgató, *Sinkovics* Ferenc

ki a kereskedelmi számtant tanítja, *Steiner* Ignác, ki a könyvvitel és váltóisme, *Jaross* Ferenc, ki a szépirás és olvasmányok kezelésével bízott meg.

— **Képesítő vizsgálat.** A lévai állami tanítóképzőben f. hó 17-én kezdődtek a szóbeli képesítő vizsgálatok. Az eredményt 23-án délben hirdette ki *Dr. Hámos* Péter kir. tanfelügyelő, mint a vizsgáló bizottság elnöke. Tanítói oklevelet kapott 35 tanító-jelölt, a szóbeli vizsgálat előtt visszalépett 3, javító vizsgálatra utasított 3, véglegesen elutasított 1. Magyar nyelvű iskolákra képesítették, vagyis tanítói oklevelet kaptak: *Arnold* Gyula, *Beregi* Jenő, *Binét* Jenő, *Boldis* Gyula, *Csepi* Lajos, *Cseri* József, *Csillag* Ferenc, *Dostler* Gábor, *Engler* Ferenc, *Ézsöl* Fábán, *Földes* István, *Gadó* Gyula, *Irmel* Rzsó, *Kánszky* Lajos, *Kapsz* István, *Kaufmann* Béla, *Kerekes* Bálint, *Köszeghy* Albert, *Marsoszy* Lehel, *Mazányi* Béla, *Patkós* Sándor, *Pornói* Benő, *Práger* Kálmán, *Rác* Lajos, *Rencz* József, *Siklós* Imre, *Skerlec* Lajos, *Szám* István, *Szirtes* Gyula, *Tóth* Imre, *Tooth* Zoltán, *Vagner* János, *Vállas* János, *Varga* Kálmán, *Vizváry* Vilmos. A lévai tanítóképző fennállása óta még egy évben sem képesített annyi tanítót, mint az idén, de az oklevelek miűsége tekintetében is az idei eredmény a legfényesebbek közül való. Több kitűnően képzett és kiváló tanerő került ki az idei jelöltek sorából, csak állás is legyen, ahol munkakedvüket és tudásukat érvényesíthessék a magyar nemzeti kultúra javára.

— **A vásártér parcellázása.** A polgármester tervezetet készítetett a vásártér parcellázására, s amint értesülünk, a kijelölt telkekre már volnának előjegyzések. Az egész természetesen még csak terv; a közgyűlés fog dönteni ebben az ügyben. De nagyon megfontolandó, vajjon okos dolog-e az, ha egy fejlődő város közteret át el, a mikor köztintzmények létesítése alkalmával egyesektől kellene drága áron telkeket vásárolnia. De ki lehet téve még annak is, hogy semmi áron nem kap megfelelő telket. *Köztér eladásáról* — szerintünk — csak végszükség esetén lehet szó és csak akkor, ha a város semmi hasznát sem veheti. Nem indokolt az eladás, mert a város közönsége nincs oly szorult helyzetben, hogy azért nem építhet, mert nem tud telkeket jutni. A végőhid és a kálnai-utca között, meg a Mángorló-ban elegendő telek áll rendelkezésül, mely telkek magánosoktól megszerezhetők, amint hogy ezen helyeken újabb tömeges építkezések is történtek. A városnak főleg telhetőleg oda is kellene hatnia, hogy a nevezett helyeken történjenek az építkezések, a városnak természetesen és formai helyes fejlődése szempontjából. A vásártér eladása még mindenesetre korai kérdés; nem tudhatjuk, mit hoz a jövő, a mikor esetleg egy ilyen térnek, mint telkeknek újabb való megvásárlása óriási áldozatokkal járna. Elhibázott dolog volt például a Gyep-tér eladása is. Mig megvolt, legalább a cirkuszokat s más efféle el lehetett ott helyezni, most már a hetivásár forgalmának kárára a piacotérnek kell ezeknek helyet adni; sőt a kövezet miatt egy nagyobb szabású lovarda elhelyezésére még ez sem alkalmas. De még ennél fontosabb az, hogy mig a Gyep-tér üresen állott, addig telken nyáron 40—50 apró gyermek játszott ottan, kibevetvén a vidám mozgás közben a szűk, egésztelen lakások okozta bajokat. A város kapott a telek fejében egy pár ezer koronát, de a sok gyerekek ki fizeti meg testi romlását?! Így voltunk a városház és *Steiner* béle telek eladásával, keskeny olcsó beépítés által kétszeres tőkének megfelelő kamatoztatást lehetett volna biztosítani — már a jelenben is; hogy a jövőben mit veszünk ily spekulációkkal?! azt is sem lehet számítani. — Tartózkodjunk tehát minden köztelek eladásától!

— **Tanítógyűlés.** A barsi ev. ref. tanító-egyesület Lévan, f. hó 26-án d. u. az ev. ref. iskolában gyűlést tartott *Tóth* Lajos elnöklele alatt. Az elnöki jelentés után *Kiss* Gyulának a vizsgatársi reformjáról szóló tartalmas értekezését ismertette *Sós* Géza. *Kiss* Imre emlékeszédet mondott *Szente* Pál elhunyt tagtárs felett. Ezután *Végh* István értelmezte alapos tudással az új tanítói törvényt és adott utbaigazítást a teendőkre nézve. *Akucs* Béla méltán *Dobó* Sándornak, a tanítószög érdemes ügyének érdemeit. Több tárgy is volt jelenet, de ezek tárgyalására nem jutott idő. Ugyan ekkor az ev. ref. „Gyámolda“ számadás és folyó ügyeit is elintézték.

— **Uj pénzügyigazgató.** Az arany maróti pénzügyigazgatóhoz *Kovács* Sándor pénzügyi tanácsos, nagybecskereki pénzügyigazgató helyettes jelenlegi VII-ik fizetési osztályában való meghagyása mellett pénzügyigazgatóvá nevezetett ki.

— **Eljegyzés.** *Láby* József zsarnok tanító, eljegyezte *Matók* Ilonka lelkésznővel.
— **Itt a vakáció!** Megszűnt már nyüzsgő tanuló ifjuság zajos özönlése Széchenyi utcán, az iskolák üresek. Tegnap reggel a főgimnáziumban is meg volt a *Dum*, a diákok megkapták a vegyes érmeket keltő okiratot s ezzel ráborult az aranyas Széchenyi-utca a nyári csönd, és egy csomó unatkozó pedagógus imbolyog aranyas gesztenyefák mentén, várva a következő 11 órát, amikor tartalmasabb időtöltésük momentuma következnek.

Közigazgatási gyakoronok
kinevezése. A vármegye főispánja ifjú Cseky Vilmos trencsényi kir. törvényszéki joggyakoronokot és Molnár Dezső rétei lakos végzett joghallgatót díjaz közigazgatási gyakoronokká kinevezte.

Rendezett tanácsú városok
tisztújításai. Körömcébánya szab. kir. és főbányaváros, valamint Ujbánya szab. kir. bányaváros tisztviselőinek megbízása a folyó év derekán lejárván, a vármegye alispánja az általános tisztújítást Körömcébányán folyó hó 27-ére, Ujbányán pedig július hó 11-ére tűzte ki.

Kinevezés. Fülöpp Kornél aranyosmaróti kir. törvényszéki írnok, irodatisztte nevezetett ki.

Tanítók jutalmazása. Barsvármegye állandó népnevelésügyi bizottságának folyó hó 11-én tartott ülésében az előző kijelentette, hogy a törvényhatóságnak 1893 és 1894 évi határozatai szerint évenként a vármegyei jótékonyági alapból 200 korona és a rendelkezési alapból 200 korona fordítandó a magyar nyelv tanítása körül kiváló buzgalmat tanúsító néptanítók jutalmazására. A múlt évben ezen összegek nem lettek felhasználva s így most 800 korona áll a bizottságnak rendelkezésére. A kir. tanfelügyelő javaslatára alig 100 korona jutalommal részesítették: Blaskó Margit tanítónő Maholányban, Loser László tanító Kunosvágyán, Simrák Mária tanítónő Csejkon, Mialovszky Irén tanítónő Simonyban, Sebo János tanító Nagylőcsán, Farkass Károly öhtai tanító Ujbányán és Knopp Vilmos községi tanító Garamnémetiben, egy harmadiknak az ujbányai állami elemi iskola részére való beszerzésére szintén 100 kor. fordított.

Ovodások vizsgálja. 25-én délután 3 órakor nagy vizsga történt az irtalmas nővérek intézetében, ekkor volt t. i. az ovodások vizsgálja. Először a kis leányok mutatták be, mit tudnak, amit játékaik közben eltanultak, és dicséretükre legyen mondva — vagyis inkább a jó nénikéknek — nagyon kedves, okos versikéket mondtak szépen, bátran, értelesen. Még holmi apró szindarabokat is mutattak be. Azután a fiúcskák vonultak fel, nem kisebb önérettel, ugyan kurtább versikékkal, de több bátorsággal. De nem is csodálható náluk a bátorság, hiszen a versikék is hazát védő katonákról, büszke huszárokról szóltak. Nagyon helyesek voltak a kis szántó-vetők, kézművesek meg a földesur. Mivelhogy a vizsgán senki sem bukott meg, azért a kicsikék sok cukrot kaptak kint a tornaudvaron. A kedves képből a szülők és érdeklődők nagy tömege gyönyörködött.

Pénzügyi kinevezések. A pénzügyminiszter Molnár Lajos aranyosmaróti kir. adótitstet a kisvárdai adóhivatalhoz adóellenőrré, Demitrovits Ferenc szentgotthardi adótitstet pedig az aranyosmaróti adóhivatalhoz adóhivatali segédnek kinevezte.

Harc a záróráért. A múlt hét egyik napján este 8 óra után nagy csődület támadt az egyik piactéri fűszerüzlet előtt. A „főnök” ur a ártat ugyan a 8 órai zárásról szóba nyilatkozott, de azt hitte, hogy ez is csak olyan, mint holmi iparpártolás, az üzlet pedig üzlet. De az éber kereskedősegédek csakhamar érvényt szereztek az aláírásnak, a „főnök” ur rezisztenciája dacára az üzletet be-öt magát pedig kizárták. Innét egy másik obstruáló kereskedés felé indultak, de ennek gazdája korán megnevezte a veszedelmet és hirtelen — zárt. Ezzel az ellenállás az egész vonalon megtörtetett és most már 8 órakor egymás után zörögnek a rollók felé.

Posta és távirtda segédtszettek való kiképzés céljából a helybeli m. kir. posta és táv. hivatal 1—2 növendéket vesz fel. Növendékké felvételért csak oly magyar honos ifjak pályázhatnak — kik a magyar nyelvet szóban és írásban birják, a középiskola IV. osztályát sikerrel végezték, 14 évnél nem fiatalabbak — 16 évnél nem idősebbek. Bővebb felvilágosítást ad a helybeli m. kir. posta és táv. hivatal főnöke. Folyamodni lehet f. évi július hó 31-ig.

Halál a sineken. Folyó hó 27-én az esti, Garam-Berzenecéről jövő 115-ös vonat Szentkereszt és Galetnek között elgázolt egy ökröt és halálát okozta egy embernek. Ugyanis egy ökrös szekér igyekezett az átjárón át, amikor már nem lett volna szabad; a gépész eleget jelzett, de úgy látszik, az ökrök megriadtak az eles fűtytől. A szekéren három férfi ült, az egyik leugrott, és az ökrök láncát megfogva, iparkodott őket áthuzni a sineken. Az ellengézzel fékezett vonat időközben mégis odaért, az egyik ökröt elgázolta, a másikat az emberrel együtt eldobta a sinekről, a ki oly szerencsétlenül zuhant le, hogy szörnyet halt. A veszedelemre már előbb közeledő, a közelben kaszáló tótok oly fenyegetően kezdtek fellépni, hogy a vonat segély-nyújtás nélkül valószínűleg menekülni volt kénytelen.

Közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becsés lapját újra igénybe óhajtom venni, hogy hálás köszönetemnek adjak kifejezést Léva városi és vidéke F. M. K. E. választmányának azon igaz hazafiu lelkesedéséből eredő és páratlanul álló jótékonyágáért, a melylyel a lévai járás tót ajku községek

lakóinak megmagyarosítása céljából áldozatokat hoz. — Legelőször is köszönetet mondok azon 1040 koronáért, amelyet hozzám küldött, hogy a magyar nyelv tanításában kiváló sikert elért tanítók között osszam ki. Ezen összegből I-ső osztályu jutalmat azaz 80-80 koronát kaptak: Hlaványi János, Pelcer István, Szeibel Mária, Behula Mária, Behula István, Lehóczy Márton, Zachár Ignác és Smrák Mariska; a II-ik osztályu jutalmat azaz 60-60 koronát kaptak: Hulják János, Gerőff, Henrik, Pivonka István, Jurek István és Brezvánszky Irma; a III-ik osztályu jutalmat azaz 50-50 koronát kaptak: Nyitray János és Walter Anna.

Továbbá a fentnevezett választmány 1000 darab Báthy László féle magyar énekes és imakönyvet bocsátott reudelkezésemre, hogy ezeket a tót ajku községek tanulói között osszam ki.

Végre hogy a felszerdültek, a kik az iskolában a magyar nyelvet teljesen elsajátították és ezzel a szentségek felvételénél is élnek, hogy később ne legyenek kénytelenek lelki igényeiknek megfelelőbb terjedelmes imakönyvet esetleg tót nyelven beszerezni, 40 drb. Radlinsky féle „Mennyei Hangok” nagy magyar imakönyvére 193 korona és 97 fillért kezeimbe, a fentjelzett választmány pénztárosa letett.

Adja Isten, hogy a F. M. K. E. lévai választmányának lángoló lelkesedése a többi vidéki választmányokat is hasonló áldozatkészségre felbuzdítsa!

Előre is köszönetet mondva a Tekintetes Szerkesztőségnek, e sorok szives közléséért, hazafias üdvözléssel maradok

Garamujfaluban, 1907. június hó 26-án.

igaz tisztelője
Báthy Gyula,
ker. alesp. és tanfelügyelő.

Tanügy.

„Állandó tanmenet heti beosztással, szerk. Svarba József tkp. r. tanár” címen egy 44 oldalas nyomtatványt kaptunk. A munka tanítóképzőnk gyakorló-elemi-iskolájának egy évi tanulmányi rendjét ismerteti, amint az a 10 hónapos tanév 39 hetére tagolódik. Egy hasznos kalauz a fűzet a nevezett iskolában első tanítói kísérletüket próbálgató tanítónövendékek részére — eredeti célja szerint azért is íródott — de nem kicsinylendő haszonnal forgathatja azt minden tanító, a ki osztatlan, főleg 6 osztályu iskolát vezet. Lapuak iránya szerint nem lehet célunk a fűzetet részleteesen ismertetni, de annyit mégis elmondunk róla, hogy még nem volt kezünkben oly nyomtatvány, mely a népiszkola belső életéről oly tömör és világos képet nyújtana, mint ez a tájékoztató. Ugyanezért nekünk az a nézetünk, hogy az elemi iskolás gyermekek értelmi fejlődése iránt érdeklődő szülők is sok okulást meríthetnek ezen értékes munkából. Vérteli avatott elme műve, olyané, mely az ismeretek oceanjában a legkisebb szagylónak is biztos kézzel tudja kijelölni a maga helyét. A hivatás szerint érdeklődők azt is tudják, hogy az állami-elemi iskolák új Tantervében az osztatlan iskolákra vonatkozó utasítást a mi szerzőnkől kérte az országos közoktatásügyi tanács. Most az ott lefektetett elveket apró pénzre várította fel — nemesen, mert munkálatait az állami tanítóképzőnk Ifjúsági-segélyegyesületének ajándékozta. Ajánljuk a fűzetet az érdeklődők figyelmébe. Kapható Nyitrai és Társánál 1 koronáért.

A színházi hét.

A jutalomjátékok, a bucsuzkodás hete. *Gül baba, János vitéz, A parasztkisasszony, Aranyvirág, A vig özvegy, A kis trafikós leány* voltak műsoron több kevesebb szorgalommal felépített előadásban, s ennek megfelelő sikerrel, vagy sikertelenséggel. Vendégszerelés is volt. *Makkay Béla*, városi tisztviselő, ki maga is a torró deszkákön működött 24 éven keresztül s így nem lehet őt épen csak műkedvelőnek nevezni, lépett fel hétfőn *Bercik Parasztkisasszony*-ban, mint Fátynál Gergely, s egyéniségének erejével, érdeateseljes hangjával s rutinos játékaival sok és őszinte tapsot aratott.

Befejeződött a lévai színházi idény s a kis társulat áttette szállását Nagy-Surányba, hogy ott előlről kezdje, mit itt nem ép dicstelennül végzett.

Ott laktak egy kis hónapos szobában együtt mind a hárman. Minden este sorsot húztak, hogy ki alszik a diványon, a másik kettő meg együtt az ágyban. Igen jó, széles ágy volt, kényelmesen elfért benne két olyan vékony legény. Jó dolguk volt legalább ők jól érezték magukat s így ha nem is okozott valami nagy fájdalmat a válás, mégis némi bizonytalansággal kezdték összecsomagolni a holmijukat.

Ki tudja, vajon a következő tanyán lesz-e divány s nem lesz-e keskenyebb az ágy?

A csomagolás nem sok gondot okoz, hamar elkészülnek vele. Nagy gyakorlatuk ezen a téren. Sokkal nagyobb, mint a ruhátárak. S milyen jól van ez így, ilyenkor utazásnál semmi sem hasznosabb a kis ruhátárnál. — Az egyik mégis talál valami kislejtetni valót: egy kabát meg egy sapka.

Üött-kopott mind a kettő, neki nincsen rá szüksége, leszolgálta már a magát alaposan, de van egy öccse otthon az édesanyjánál, az még elnyüheti egy darabig. Elküldi hát haza.

— Az édesanyádnak nem irsz mellé valamit, Bandi?

— Há'szen mit irjak? Mit ér a szó?

De aztán mégis meggondolja magát, ír pár sort egy papirosra s beledugja a kabát ujjába. És mikor azt hiszi, hogy nem ügylenek rája, mellé csusztatja az egyetlen tizforintos bankóját.

Majd hogy a szive szakad meg utána. Nem azért, mert most már neki semmije se maradt, hanem mert hogy csak egyet küldhetett.

— Siess Bandi, próbára kell mennünk. Feladjuk utközben a csomagot is.

— Megyek már no.

Egy kicsit hümmög, kotorász a zsebében, aztán odafordul a pajtásához, de az összes színésztalentuma, cserben hagyja amikor mondja:

— Ugyan Petykó, adj négy hatost kölcsön... a postaköltségre... Nem akarom felváltani a tizesemet...

A vén fogadóban pedig szétszedték a szinpadot, elhordták a kulisszákat, a zongorát, becsukták az ablakokat s most lepi a por. Átvette a pók csöndes birodalmát.

Közgazdasági teendők,

Felhívás.

A lévai állomáson elhelyezett honvéd csapat 1907 évi szeptember hó 1-től 1908 évi augusztus hó 31-ig terjedő időszak alatti termény (zab, széna, slomszalma, ágyszalma, tüzifa) szükségleteinek szállítás útján leendő biztosítása céljából a helybeli honvéd zászlóalj kezelőtiszti irodában 1907 évi július hó 5-én délelőtt 10 órakor kizárólag írásbeli ajánlatok alapján nyilvános ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. A ajánlatokra nézve fentebb idézett iroda felvilágosítással szolgál.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1907 évi június hó 23-tól 1907 évi június hó 30-ig.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Matulányi János Kosziba B.	leány	Margit
Klein Benő Graf Halda	fiu	László
Vanek István Sindler Anna	leány	Mária
Csoknyai Gyula Kaspár Gizella	fiu	Zoltán
Kis Lajos Csenger Teréz	leány	Zuzsanna
Tóth Samu Sebestyén Julianna	fiu	József

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
ö. Lajter Henrik ö. Bélik Jánosné	ev. r. róm. kath.
özv. Ludig Bálint Szunyog Gizella	ág. ev. ev. ref.
Szlusni János Kis Mária	róm. kath.
özv. Svarcz István Adamik Mária	r. kath. ág. ev.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
özv. Libich Istváné	45 év	Tüdőgümőkór
Dubecz Erzsébet	1 hó	Hevenybélhurut
Szumerák Gizella	1 hó	Hevenybélhurut
Kratyina János	4 év	Agyhártagyull.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány.
Buza m.-mázsánként 18 kor. 40 fill. 18 kor. 60 fill. — Kétszeres 16 kor. 40 fill. 16 kor. 80 fill. — Rozs 14 kor. 40 fill. 14 kor. 80 fill. — Árpa 13 kor. 60 fill. 14 kor. 40 fill. — Zab 14 kor. 80 fill. 15 kor. 80 fill. — Kukorica 13 kor. 80 fill. 14 kor. 40 fill. — Lencse 27 kor. 40 fill. 29 kor. 20 fill. — Bab 14 kor. 60 fill. 15 kor. 20 fill. — Köles 9 kor. — fill. 10 kor. — fill.

Nyiltér.

A ki Budapestre jön, ide megy!
AMOR NAGY-KAVÉHÁZ
(ezelőtt Beliczay)
Budapest, Nagymező-utca 7. sz.
Tulajdonos: Kanczler Gyula.
Naponta **Kis Parádi Náci** híres szólista hangversenyez.
Minden idegen nézze meg!

Báro Kozmitza (ezelőtt Mattoni-féle) buda
Király-keserűvize
az Erzsébet-Sósfürdő forrása.
Enyhé hashajtó.

K á v é.

	1 kg. frt. kr.
New-Cuba kávé	1.60
Jamaikai legfinomabb	2.20
Kuba legfinomabb	2.20
Ceylon legfinomabb	2.10
Ceylon finom	2.—
Portorico finom, és Cuba	1.60 2.—
Gyöngy legfinomabb	1.60 2.— 2.20
Mocca legfinomabb	2.20
Arany Jáva legfinomabb	2.20
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20
Örötl kávé	1.—

Kapható:
Kern Testvérek, Léva.

CSASZARFÜRDŐ BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgamasrand tulajdona. Előrangú kőes hővizű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török- és márványfürdők; hőg-, szénsavas- és viamosvízfürdők. Ivó- és belélegzési kura. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld
Az igazgatóság

5 szobás lakás Ujjonnan épült házamban f. évi nov. 1-től
villamvilágítás, fürdőszoba, vízvezetékekkel ellátott
5 szobás modern uri lakás
Knapp Dávid géptaktáros, LÉVAI.

Borkimérés.

A lévai uradalom pintérházánál a borkimérés (Butellia) megkezdődött. **Ó fehér és vörösbor literje 72 fillár.**
Újbor 60 fillár.
Uradalmi Igazgatóság.

Védjegy: „Horgony!”
A Liniment Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller
póteka
egy régióknak bizonyult háziszor, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényét, csúszlót és meghűléseket, néli, bedörzsölés képpen használva. **Figyelmeztetés.** Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosok legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a maláta-kávé vásárlásánál miért kell önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?
Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű ulánzatot kap, mely a »Kathreiner«-t kiüntető, mindenelőnyt nélkülös.

Csakis a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé**

birja, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamátját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetése véni, hogy a valódi »Kathreiner« csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel.

1497. szám. kig. 1907.

Faeladási hirdetemény.

Ujbánya r. t. város városházának tanácstermében f. évi július 8-án délelőtti 10 órakor nyilvános írásbeli versenytárgyalás fog tartatni, melynél eladásra kerül:

Az Ujbánya város tulajdonát képező erdők

I., B. üzemsztálya II. vágássorozat, III. tag 56 osztagában
 II., C. " I. " IV. " 11 "
 III., C. " II. " I. " 3 "

a fennálló rendszeres erdőgazdasági terv szerint az 1907. évben kihasználható és

I., 3.75 kat. holdon

II., 1.87 " "

III., 2.57 " "

található s a városi erdőhivatal

ellenőri jelzőjével ellátott összes jegenyefenyő és bükkfa anyag tővön az erdőben.

Kikiáltási ár: Bánatpénz:

I., 1368 kor. 32 f.

137 kor.

II., 7093 " 69 "

709 "

III., 1534 " 38 "

153 "

Az árverés és szerződési feltételek Ujbánya város polgármesteri hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az árverés alá került erdőterület, illetve faanyag a városi erdőhivatal előzetes engedélyével megtekinthető, sőt a fák megcsonkítása és megsértése nélkül meg is becsülhető.

Ujbányán, 1907. évi június hó 22.

STAUD,
h. polgármester.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEVÉNY TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű — gőzcséplőkészletek, ugyisint magánjárók (uti mozdonyok) cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

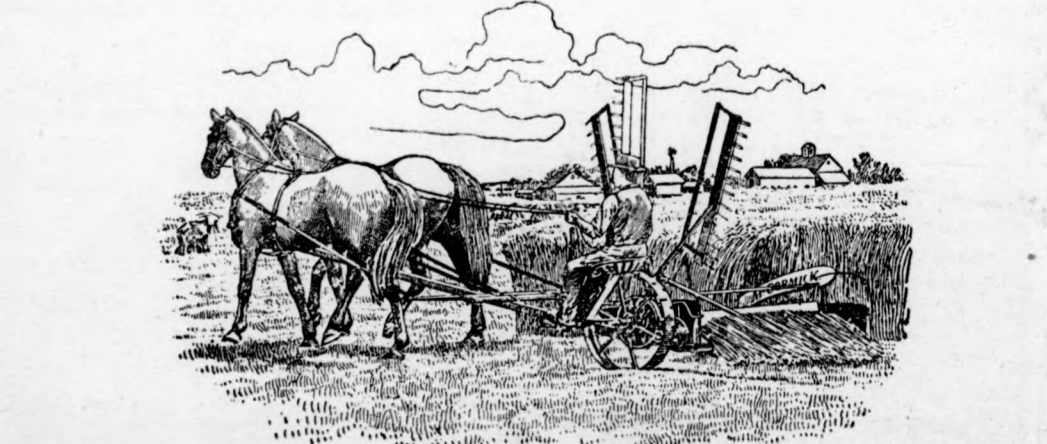
Külön árjegyzék minden gazdasági gépekről.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen!
 Legjobb szépítőszere a

FÖLDES-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdit és fiatalít.
 Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.
KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hőgypor (3 szinben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép kor., Margit-arcvíz 1 kor.
 Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkereskedésben.
 Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:
FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD
 Kapható Léván:
 a gyógyszerárakban

A világhírd Mc. **CORMIK-féle Aratógépek és fűkaszálók** nagy választékban kaphatók:

KNAPP DÁVID gépraktárában LÉVAN. —
 Dús raktárt tartok: GANZ-féle motorok-, Hoffer összes gyártmányaiból, valamint a legjobb gyártmányu varrógépekből.

Hirdetemény.

Ezennel közhírré teszem, hogy 1907 július hó 2-ik napján d. e. 10 órakor Ipolyságon a piacz téren néhai Bartakovics Ágoston volt egyházmaróti földbirtokos hagyatékához tartozó jóállapotban levő egy fedeles koci, egy nyitott koci, két hajtó koci, egy jártató koci és 4 lószerszám fognak nyilvános hagyatéki árverésen eladatni.

Kelt Ipolyság, 1907 június hó 25-én

Dr. Wilhelm Károly
ügyvéd.

Fehér és Ghimessy gépgyára BUDAPEST VI. Hungaria körut 84. —

Ajánlja kitünő minőségű **BORSAJTÓIT** úgy Mabile, mint maganyomásu szerkezetben, mely utóbbi a szőlőbogyót csaknem szárazra kisajtolja, továbbá új és használt járgányos cséplőkészleteit a legjutányosabb áron.

Legolcsóbb forrás: emelők, felvonók, szerkovács áruk, csigák, kovács tűzhelyek és vastaligákban.

Árjegyzékkel készséggel szolgálunk!

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre: korona

E.m. monopol, Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	56-tól 76-ig
Új Singer medium iparosgép állványnyal	72-től 80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varrógép	78-től 88-ig
Nagy Howe iparos varrógép	76-tól 80-ig
Valódi szabadalm. Adria családi varrógép	86-tól 96-ig
láb és kézi hajtásra	96-tól 100-ig
Körhajos családi (Ringschiff) gép	100-tól 120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-tól 150-ig
Valódi Dürkopp — központosó — gép családi iparos	120 korona
Új Singer családi varrógép kézihajtásra	44 korona

Műhímezési készülék ára 4 korona.

Főraktár:
KERN TESTVÉREKNÉL, Léván.
 Legjobb géptük, részek és hajók olcsón.

Az elismert legjobb és legkitünőbb **Agricola vetőgépek, acél ekék 1, 2, 3 és 4 barázdásuak,**

rét, moha, tagozott és diagonál **BORONAK**, gyűrűs és sima acél lemez, földi heng. „Arató-gépek” fűnek, herének, Szénagyűjtők és arató gereblyék. Szénafordítók. Szabad-aszaló készülékek, gyümölcs és főzelékeknek. Bor sajtók, gyümölcs sajtók. Gyümölcs és szőlő zuzók és bogyómorzsolók.

Önműködő szabadalmazott szőlő feoskendő. „SYPHONIA.” Tormács és vértetű pusztításra. Szállítható takarék tűzhelyek. Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók valamint minden más fajta „gazdasági gépeket” legujabb szerkezetben készítenek és szállítanak:

MAYFARTH PH. és Társa cs. és k. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vashámorművek Alapítva 1872. Bécs, 111 Taborstrasse 71. 1000 munkás. Kitüntetve több mint 590 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon. Kaphatók: **KNAPP DÁVID** úrnál Léván. Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen.

